

מן התלמוד

סדר נשים, מסכת נדרים, דף נ"ד

במאי קא מיפלגני? רבנן סברי: כל מילתא דצריך שליחא לאמלוכי עלה - לאו מיניה הוא, ורבי עקיבא סבר: כל מילתא דמימליך שליחא עלה - מיניה הוא.

כל מילתא - כל דבר
לאמלוכי עלה - להתייעץ עליו
לאו מיניה הוא - הוא לא אותו המין

הסבר: לדעת חכמים, אם שולחים שליח להביא ירקות, והוא צריך לשאול האם להביא מאכל מסוים - אותו מאכל אינו בגדר ירק. ואילו לדעת רבי עקיבא, אם השליח שואל לגבי אותו מאכל, הרי שהוא נחשב לירק.

על המפה

בית חורון

בית חורון הייתה עיר קדומה שנחלת אפרים על גבול בנימין. היא מוזכרת בתנ"ך כמה פעמים, בעיקר בהקשרים של מלחמות - מלחמת יהושע בכנענים, מלחמת שאול בפלשתים ועוד. בזמן מרד החשמונאים התחולל במקום קרב גדול בין המכבים ליוונים, שבו ארבו יהודה ואנשיו לצבא הסלווקי בראשות סירון, תקפו אותו בהפתעה והביסו אותו. במהלך המרד הגדול התחולל שם קרב בין אנשיו של שמעון בר גיורא לרומאים, וגם בו ניצחו היהודים. העיר מוזכרת גם בתלמוד במספר מקומות. כיום נמצא במקום היישוב בית חורון, שהוקם בשנת 1977.

Wikipedia, מזכירות בית חורון) בית חורון מכון מערב

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל. הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי, עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות קיץ, ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם. תלמוד ישראלי - מפגשים דורות, מחברים עולמות.

סדר נשים | מסכת נדרים נ"ד-ס'
פרשת מקץ | כ"ד - ל' בכסלו (18-24 לדצמבר)

חג חנוכה!

דף נ"ד: תרומת דם

תרומת דם מצילה חיים, מפני שבתרומות הדם משתמשים להציל חיים של חולים או של פצועים המאבדים דם רב והרופאים צריכים להכניס לגופם דם חדש. בתקופת חז"ל היו אנשים שנהגו להקזיז (להוציא) מדמם גם לצורך הבריאות של עצמם. בדרך זה בתלמוד לומדים כי אחרי שמוציאים דם מגופו של אדם אסור לו לאכול סוגים שונים של מאכלים, כי הם עלולים להזיק לו, ובמיוחד עליו להימנע ממאכלים שהתלמוד מונה, ביניהם גבינה וחלב.

דף נ"ה: ברכת "שהכל" על פטריות

כל דבר שאינו גדל מן הארץ - ברכתו "שהכל נהיה בדברו", למשל, בהמות, דגים ועופות, אינם גדלים מן הקרקע ולפיכך ברכתם "שהכל". כל דבר שגדל מן הארץ ברכתו "בורא פרי האדמה", ואם הוא יוצא מן העץ שעל הארץ, ברכתו חשוכה עוד יותר: "בורא פרי העץ". בדרך זה לומדים כי על כמהין ועל פטריות מברכים "שהכל נהיה בדברו".

אנו מכירים את הפטריות בעיקר מקופסאות השימורים, ולפעמים גם מפזרים אותן על פיצה. הפטריות נראות כמו ירק, אם כן, מדוע ברכתן "שהכל נהיה בדברו"? ובכן, הפטריות אכן גדלות על הקרקע אבל אינן צומחות מהקרקע. אין להן שורשים וכוח הגדילה שלהן אינו מן האדמה אלא מן הלחות שבאוויר ולכן אינן נחשבות גידולי קרקע.

דף נ"ו: "הבית והעליה"

בתקופת התלמוד היו בתים רבים בנויים קומה על גבי קומה. הקומה השנייה כונתה "עליה" מפני שצריך לעלות אליה במדרגות ולכן היא פחות נוחה. מעשה באדם שהיה לו בית עם עליה והוא אמר לחברו: "ברצוני למכור לך בית".

הסכים החבר, שילם את הכסף והוביל את חפציו על עגלת משא אל הבית החדש. הקונה וכל בני משפחתו התרגשו מאוד לקראת הבית החדש. והנה, הם הגיעו אל הבית, הקונה ירד מן החמור, ניגש אל דלת הבית כדי לפתוח אותה ולהפתעתו גילה כי המוכר כלל לא פינה את חפציו, אלא הוא יושב בתוך כורסתו ולוגם תה. "סליחה" אמר הקונה בתדהמה, "אולי טעית? לא סיכמנו שהיום אני יכול להיכנס לבית שקניתי?". "כן, בודאי", השיב המוכר, אתה יכול להיכנס. עלה לעליה למעלה, זו הדירה שלך!". תמה הקונה: "עליה? מה פתאום? אני קניתי את הבית, לא את העליה!". התלמוד אומר שבמקרה שכזה - הצדק דוקא עם המוכר, כי בני אדם קוראים לעליה גם בשם "בית", ולכן המוכר יכול לומר שהתכוון לעליה ולא לקומה הראשונה.

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו
שדמי חנוכה זה עניין של
ההורים, ואם מבחינתם זו לא
מתנה גדולה מדי, ואם ההורים
חושבים שבגיל 13 כבר אפשר
לקנות טלפון חכם לילד שלהם,
אז זה בסדר גמור.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שדמי חנוכה אמורים להיות משהו סמלי וצנוע, ולא מתנה כל כך גדולה ויקרה כמו סמארטפון, אפילו שחלף מהכסף זה סכום של יובל. חוץ מזה שגם מהבחינה החינוכית זה לא נכ לתת לילד בן 13 שיהיה לו טלפון חכם-סמארטפון משל עצמו.

א...מה?
התחבט?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ואולי
היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il
הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

קבר המיוחס למתתיהו הכהן בחורבת הגרדי
ביער בן שמון (Wikipedia, ד"ר אבישי טייכר)

**הצטרפו למאות אלפי לומדי
הדף היומי, פתחו שיעור שבועי
אצלכם בקהילה**

כל קהילה שתצטרף, **תקבל את העלון השבועי**
עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח
הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי- בית ספר 'מתתיהו', צלפון

חמד' של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

מעטים מול רבים

בתפילת "על הניסים" שאומרים בחנוכה
מזכירים שה' מסר "רבים ביד מעטים". פעמים רבות בהיסטוריה נאבק עם ישראל מול אויבים רבים וחזקים ממנו, במצב של מעטים מול רבים, ובחסדי ה' גבר עליהם. כך היה בתקופת התנ"ך, במלחמות המכבים, ובמלחמות ישראל בזמננו.

- 1 מהו האירוע המצויר כאן?
- 2 מתי הוא התרחש?
- 3 היכן הוא התרחש?
- 4 מי הוא האיש הנלחם ליד ה

1. הייתי ראש משפחת כוהנים חשובה, אחת מ-24 משמרות הכוהנים ששירתו בבית המקדש.
2. היו לי חמישה בנים שאיתם ביחד נאבקתי בגזרות הקשות של אנטיוכוס.
3. לעת זקנתי סירבתי לשתף פעולה עם העבודה הזרה והכרזתי על מרד גדול ברומאים, גזרותיהם ותרבותם.

5780 ה'תש"פ	5778 ה'תע"ח	התשכ"ט	5727 ה'תשנ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ג	5260	5258	4900	4800	4650	4260
2019 שנת סיום הש ללומדי הר"ר יחי נח	70 שנה למדינת ישראל	1969 הרב אריה לוי	1967 מלחמת וועות הימים	1948 המקת המדינה	1947 מלחמת העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 תנת החזקה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רש"י	רבי סעדיה גאון	510 ה'הבינים הראשונים

דף נ"ח: צבע הבצלים בשנת השמיטה

דף נ"ט: תרומה שנטמאה

ידף ס': ראש חודש

מה גרם לפרעה להאמין דווקא לפתרון חלומו של יוסף? הרי היו שם חרטומים שהציעו פתרונות שונים ומגוונים, ומדוע פרעה האמין דווקא ליוסף? כשהתורה מתארת את חלומו של פרעה נאמר: "ופרעה חלם והנה עמד **על היאר**". אולם, כשהוא מתאר ליוסף את חלומו הוא אומר: "בחלמי הנני עומד **על שפת היאר**". יוסף מגלה לפרעה את השינוי שחל בין תיאור החלום לבין מה שהוא חלם בפועל, ופרעה נדהם מידעתו של יוסף ובכך מבין שהוא אכן מביא עמו את הפתרון האמיתי. לכך רמז דוד המלך בפסוק בתהילים: "**עדות ביהוסף שמו, בצאתו על ארץ מצרים, שפת לא ידעתי אשמע**" - מה שהוביל את יוסף להיות המשנה למלך מצרים היא המילה "**שפת**" שלא הייתה בחלום המקורי ואותה הוסיף פרעה והשמיע ליוסף.

???

- בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי: את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולד עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il לציין את מס' העלון עליו אתם עונים.* בפיקוח רואה חשבון

